Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

3.9.2019

LAUSUNTO MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNALLE

Asia: E 96/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kehittäminen; institutionaaliset kysymykset

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa näkemyksensä valtioneuvoston selvitykseen, jossa käsitellään Suomen kantoja EU:n kehittämiseen ja institutionaalisiin kysymyksiin energia- ja ilmastopolitiikan alalla ”*Tehokkaampi ja demokraattisempi päätöksenteko EU:n energia- ja ilmastopolitiikan alalla*” –tiedonannon pohjalta.

EU:n energia- ja ilmastopaketissa maa- ja metsätalousministeriön toimialaa koskevat keskeisimmin khk-päästövähennyksille ja uusiutuvan energian osuudelle asetetut tavoitteet. Vastaavasti toimialallamme tärkeimmät EU:n energia- ja ilmastosäädökset ovat LULUCF-asetus ja RED II-direktiivi. Energia- ja ilmastopolitiikkaa ja sen ohjauskeinoja tulee kuitenkin tarkastella laajempana kokonaisuutena. Tässä kokonaisuudessa huomattava merkitys on EU:n päästökauppajärjestelmällä, ja sen rinnalla energiaverotus on keskeinen ohjauskeino. Maa- ja metsätalousministeriö pitää tärkeänä, että EU:n energia- ja ilmastopakettia ja ohjauskeinoja tarkastellaan jatkossakin kokonaisuutena.

Käsiteltävänä olevassa komission tiedonannossa otetaan kantaa erityisesti EU:n energia- ja ilmastopolitiikkaa koskevaan päätöksentekoon. Ensisijaisesti tarkastellaan energiaverotusta koskevaa päätöksentekoa EU:ssa. Tiedonannossa todetaan, että tavoitteena on määräenemmistöpäätösten lisääminen pidemmällä aikavälillä. Mahdollisia konkreettisempia ehdotuksia odotetaan viisivuotiskaudella 2019-2024. Tietyiltä osin eteneminen edellyttäisi Eurooppa-neuvoston aloitetta.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että määräenemmistöpäätösten lisääminen pidemmällä aikavälillä on komission yleinen suuntaus ja ministeriö voi yhtyä E-kirjeessä esitettyihin Suomen kantoihin. Suomi on valmis tapauskohtaisesti tarkastelemaan määräenemmistöpäätöksenteon laajentamista neuvostossa. Tämä on linjassa yleisempien, EU:n toimintakyvyn vahvistamista ja neuvoston työmenetelmien ja päätöksentekomenettelyjen kehittämistä ja tehostamista koskevien tavoitteiden kanssa.

Energiaverotuksen käytännöt, toimintatavat ja verotasot vaihtelevat eri EU-maissa nykytilanteessa varsin paljon, joten suurilla muutoksilla saattaisi olla merkittäviä vaikutuksia esimerkiksi jäsenmaiden verokertymiin tai kansalaisten ja yritysten talouteen tai eri toimialojen kilpailukykyyn energian hinnan muutosten kautta.

Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy E-kirjeen kantaan siitä, että silloin kun asia koskee kansallisen veropolitiikan ydintä ja unionin verolainsäädännön harmonisointia, tulee EU:n veropolitiikassa säilyttää yksimielisyysvaatimus ja erityinen lainsäätämisjärjestys. Vastaavasti ministeriö pitää hyvänä sitä, että komissio pyrkii selvittämään energiaverotuksen ongelmakohtia ja ratkaisuja erityisesti liikennepolttoaineiden verotuksen osalta. Komission suunnitelma korkean tason asiantuntijaryhmän perustamisesta on myös kannatettava. Suomen tulee ottaa aikanaan kantaa asiantuntijaryhmän toimeksiantoon ja tehtäviin. Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy kokonaisuudessaan E-kirjeessä esitettyihin linjauksiin ja korostaa, että Suomen tulee vahvistaa yksityiskohtaisemmat kantansa energiaverotusta koskevan päätöksenteon muuttamiseen aikanaan, asian mahdollisesti edetessä.

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Hallituskatu 3 A, Helsinki
PL 30, 00023 Valtioneuvosto

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET
Regeringsgatan 3 A, Helsingfors
PB 30, 00023 Statsrådet

MINISTRY OF AGRICULTURE AND FORESTRY
Hallituskatu 3 A, Helsinki
P.O. Box 30, FI-00023 Government,Finland